

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 15.12.2006
KOM(2006) 799 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

Euroopa Ühenduse aruanne lubatud koguste kohta

**(nõutud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 280/2004/EÜ
(kasvuhoonegaaside heitmete järelvalve ja Kyoto protokollide rakendamise süsteemi
kohta) artikli 7 lõikele 1)**

1. SISSEJUHATUS

Käesolev aruanne on kokkuvõtte Euroopa Keskkonnaagentuuri koostatud tehnilisest aruandest, mis esitatakse Euroopa Ühenduse (EÜ) nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) sekretariaadile, et hõlbustada lubatud heitkoguste arvutamist vastavalt Kyoto protokollile artiklitele 7 ja 8 ning näidata ühenduse edukust Kyoto protokollile esimese kohustusperioodi heitkoguste ja lubatud koguste arvestamisel (lubatud koguste aruanne).

Euroopa Ühendus ja liikmesriigid ratifitseerisid Kyoto protokollile 31. mail 2002. Ratifitseerimisel teatas ühendus, et protokollile artikli 3 lõikes 1 sätestatud koguselise piiramise ja vähendamise kohustust täidetakse ühiselt vastavalt artiklile 4. Ratifitseerimise ajal kuulusid ühendusse järgmised 15 liikmesriiki: Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Taani ja Ühendkuningriik. Need 15 riiki kuulusid ühendusse ka Kyoto protokollile vastuvõtmise ajal detsembris 1997. Vastavalt protokollile artikli 4 lõikele 4 ei mõjuta kümne uue riigi liitumine pärast protokollile vastuvõtmist sellest tulenevaid ühenduse kohustusi. Seepärast on ühenduse lubatud kogus arvutatud eeltoetatud 15 liikmesriigi andmete põhjal (EL 15). Lisaks sisaldab käesolev aruanne ka teavet kaheksa uue liikmesriigi kohta, kes täidavad Kyoto protokollile heitkoguste piiramise ja vähendamise kohustust (Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Poola, Sloveenia ja Slovakkia). Küprosel ja Maltal ei lasu Kyoto protokollile kohaselt heitkoguste piiramise ja vähendamise kohustust ning seepärast ei sisalda käesolev aruanne teavet nende riikide kohta.

Vastavalt UNFCCC otsusele 13/CMP.1 (Kyoto protokollile artikli 7 lõike 4 alusel lubatud koguste arvutamise meetodid) peaks lubatud koguste aruanne koosnema kahest osast, seepärast on ka käesolev aruanne jagatud kahte ossa.

2. 1. OSA

a) Täielikud ülevaated inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heitkogustest allikate kaupa ja neeldajates seotud heitkogustest

Täielikud ülevaated aastate 1990–2004 kohta Montreali protokolliga reguleerimata inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heitkogustest allikate kaupa ja neeldajates seotud heitkogustest on esitatud Euroopa Keskkonnaagentuuri koostatud EÜ lubatud koguste aruande *I lisas* (EÜ inventuuriaruanne) ja *II lisas* (EL 15 ja EL 25 ühtsed aruandlustabelid). Kõnealuste kasvuhoonegaaside inventuuriaruannete põhjal on arvutatud käesolevas teatises esitatud EÜ jaoks lubatud kogus.

b) Euroopa Ühenduse jaoks fluorosüivesinike, perfluorosüivesinike ja väävelheksafluoriidi koguste arvutamiseks valitud alusaasta määramine vastavalt artikli 3 lõikele 8

EÜ alusaasta heitkogused on nende 15 liikmesriigi, kes leppisid kokku täita ühiselt Kyoto protokollile artiklis 3 sätestatud kohustusi, vastava alusaasta heitkoguste summa. Artiklis 3 on määratud ka fluorosüivesinike, perfluorosüivesinike ja väävelheksafluoriidi heitkoguste arvutamise alusaasta. Kõnealuste gaaside heitkoguseid arvutades võivad Kyoto protokollile I lisas nimetatud osalised võtta Kyoto protokollile artikli 3 lõike 8 kohaselt alusaastaks 1995. aasta, või teiste lisas A nimetatud kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamiseks määratud alusaasta (enamasti 1990). Austria, Prantsusmaa ja Itaalia võtsid kõnealuste kasvuhoonegaaside arvutamise alusaastaks 1990. aasta, kõik ülejäänud liikmesriigid 1995. aasta. Kõikide teiste Kyoto protokolliga reguleeritud kasvuhoonegaaside puhul on EL 15 alusaasta 1990.

Uute liikmesriikide puhul, kes täidavad Kyoto protokollile kohustusi, on fluorosüivesinike, perfluorosüivesinike ja väävelheksafluoriidi heitkoguste arvutamise alusaasta 1995, välja arvatud Slovakkia, kes võttis fluoritud gaaside heitkoguste arvutamise alusaastaks 1990. aasta. Kõikide teiste

Kyoto protokolliga reguleeritud kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamise alusaastaks võtsid kõnealused liikmesriigid enamasti 1990. aasta, välja arvatud Poola (1988), Sloveenia (1986) ja Ungari (1985–87).

c) Artikli 4 alusel sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt täidavad osalised ühiselt koos teiste osalistega artiklis 3 sätestatud kohustusi

Kyoto protokolliga artikliga 4 nähakse ette osaliste võimalus täita ühiselt artiklis 3 sätestatud kohustusi piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni raames ja koostöös sellega. EÜ ja liikmesriikide vahel sõlmitud kokkulepe teha koostööd, et täita Kyoto protokolliga artikli 3 lõikes 1 sätestatud kohustusi (kohustuste ühise täitmise kokkulepe) pani ühendusele ja liikmesriikidele koguselise piiramise ja vähendamise kohustused esimeseks kohustusperioodiks ajavahemikul 2008–2012. Kõnealused kohustused määravad liikmesriikide lubatud kogused vastavalt Kyoto protokollile. Kohustuste ühise täitmise kokkuleppe terviktekst on esitatud nõukogu otsuses, millega kiidetakse heaks Kyoto protokoll¹, ning see edastati UNFCCC sekretariaadile pärast kokkuleppe ratifitseerimist ühenduse ja selle liikmesriikide poolt.

d) Lubatud heitkoguse arvutamine artikli 3 lõigete 7 ja 8 kohaselt Montreali protokolliga reguleerimata inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heitkoguste ja neeldajates seotud heitkoguste kohta koostatud inventuuriaruande põhjal

Vastavalt artikli 3 lõigetele 7 ja 8 on EÜ-le lubatud heitkogus see, mida väljendatakse ühendusele lisas B määratud protsendiga (92%) alusaastal õhku paisatud üldkogusest, mis korrutatakse viiega. Ühenduse alusaasta heitkogused on **4 276 359 577 tonni süsinikdioksiidi (CO₂) ekvivalenti** ning see on võrdne EL 15 alusaastal õhku paisatavate kasvuhoonegaaside heitkoguste summaga. Selle arvutuse tulemuseks saadavad EÜ-le ja liikmesriikidele lubatud heitkogused on kindlaks määratud otsuses xxx/2006/EÜ². Ühenduse lubatud kogus on **19 682 555 325 tonni CO₂ ekvivalenti**. Ühendusele ja igale liikmesriigile lubatud kogused on esitatud tabelis 1. Uutele liikmesriikidele lubatud kogused on esitatud tabelis 2. Igale liikmesriigile lubatud heitkogus kantakse asjaomase liikmesriigi registrisse.

Pärast Kyoto protokolliga alusel määratud alusaasta kohta esitatud liikmesriikide heitkoguste läbivaatamist selgus, et EÜ-le lubatud koguse ja EL 15 liikmesriigile lubatud koguste summa erineb **11 403 608 süsinikdioksiidi ekvivalenti tonni** võrra. Otsuse xxx/2006/EÜ kohaselt tuleb kõnealune erinevus märkida EÜ registris lubatud koguste ühikuna.

¹ Nõukogu 25. aprilli 2002. aasta otsus, mis käsitleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolliga heakskiitmist Euroopa Ühenduse nimel ja sellega võetavate ühiste kohustuste täitmist, EÜT L130, 15.5.2002, lk.1.

² Komisjoni xx detsembri 2006. aasta otsus xx/2006/EÜ, millega määratakse ühendusele ja igale liikmesriigile Kyoto protokolliga alusel eraldatud vastavad heitkoguste tasemed vastavalt nõukogu otsusele 2002/358/EÜ.

Tabel 1. Ühenduse ja ühise täitmise kokkuleppes osalevate liikmesriikide alusaasta heitkogused ja lubatud kogused

Liikmesriik/EÜ	Alusaasta heitkogused	1990. aastal metsatustamise tõttu tekkinud heitkogused (Kyoto protokoll artikli 3 lõige 7)	Osaliste heitkoguste vähendamise kohustus (Kyoto protokoll B lisa)	Arvutatud lubatud kogus
	CO ₂ ekvivalent tonnides	CO ₂ ekvivalent tonnides	%	CO ₂ ekvivalent tonnides
Euroopa Ühendus	4 276 359 577	1 619 634	92%	19 682 555 325
			Ühise täitmise kokkuleppes märgitud heitkoguste piiramise või vähendamise kohustus	
Austria	78 959 404	andmed puuduvad	87%	343 473 407
Belgia	146 890 526	andmed puuduvad	92,5%	679 368 682
Taani	69 323 336	metsatustamise tõttu tekkinud heitkogused puuduvad	79%	273 827 177
Soome	71 096 195	andmed puuduvad	100%	355 480 975
Prantsusmaa	563 925 328	andmed puuduvad	100%	2 819 626 640
Saksamaa	1 232 536 951	andmed puuduvad	79%	4 868 520 955
Kreeka	111 054 072	andmed puuduvad	125%	694 087 947
Iirimaa	55 780 237	metsatustamise tõttu tekkinud heitkogused puuduvad	113%	315 158 338
Itaalia	519 464 323	andmed puuduvad	93,5%	2 428 495 710
Luksemburg	12 688 140	andmed puuduvad	72%	45 677 304
Madalmaad	214 588 451	280 212	94%	1 008 565 720
Portugal	60 938 032	973 829	127%	386 956 503
Hispaania	289 385 637	andmed puuduvad	115%	1 663 967 412
Rootsi	72 281 599	andmed puuduvad	104%	375 864 317
Ühendkuningriik	779 904 144	365 593	87,5%	3 412 080 630

* alusaasta heitkogused ei sisalda maakasutuse, maakasutuse muutumise ja metsandustegevuse (LULUCF) tõttu tekkinud heitkoguseid ja neeldajates seotud heitkoguseid, kuid sisaldavad nende liikmesriikide metsatustamise tõttu tekkinud heitkoguseid, kelle suhtes kohaldatakse Kyoto protokoll artikli 3 lõiget 7. Mitmed liikmesriigid ajakohastasid käesoleva aruande jaoks oma 2006. aasta aprillis UNFCCC-le esitatud inventuuriaruandeid.

Tabel 2. Kyoto protokollis artiklis 3 sätestatud kohustusi täitvate uute liikmesriikide alusaasta heitkogused ja lubatud kogused	Alusaasta heitkogused, v.a LULUCF	1990. aastal metsatustamise tõttu tekkinud heitkogused (Kyoto protokollis artikli 3 lõige 7)	Osaliste heitkoguste vähendamise kohustus (Kyoto protokollis B lisa)	Arvutatud lubatud kogus
	CO ₂ ekvivalent tonnides		%	CO ₂ ekvivalent tonnides
Tšehhi Vabariik	196 280 576	andmed puuduvad	92%	902 890 649
Eesti	43 022 295	andmed puuduvad	92%	197 902 558
Ungari	123 034 090	andmed puuduvad	94%	578 260 222
Läti	25 894 218	andmed puuduvad	92%	119 113 402
Leedu	48 103 464	andmed puuduvad	92%	221 275 934
Poola ³	565 829 000	andmed puuduvad	94%	2 673 496 300
Slovakkia	73 360 100	andmed puuduvad	92%	337 456 459
Sloveenia	20 203 252	andmed puuduvad	92%	92 934 961

3. 2. OSA

a) Kohustusperioodi reservi arvutamine vastavalt otsusele 11/CMP.1

Kohustusperioodi reserv on kas 90% Kyoto protokollis artikli 3 lõigete 7 ja 8 alusel arvutatud protokollis osalise lubatud kogusest, või 100% viiekordsest viimati läbivaadatud kogusest, olenevalt sellest, kumb väärtus on madalam. Tabelis 3 on esitatud EL 15 ja Euroopa Ühenduse kohustusperioodi reservid. Tabelis 4 on esitatud Kyoto protokollis artiklis 3 sätestatud osaliste heitkoguste piiramise ja vähendamise kohustusi täitvate uute liikmesriikide kohustusperioodi reservid.

³ Poola ei esitanud kasvuhoonegaaside heitkoguste täielikke aegridasid enne 2004. aastat. Tabelis märgitud alusaasta andmed esitati komisjonile 26. juunil 2006. Poola esitas tabelis märgitud kogu lubatud koguse andmed eraldi ning need ei ole kooskõlas komisjonile esitatud andmetega.

Tabel 3. EÜ ja EL 15 kohustusperioodi reservid

Liikmesriik/EÜ	Arvutatud lubatud kogus CO₂ ekvivalent tonnides	Kohustusperioodi reserv (arvutamise meetod: 90% lubatud kogusest) CO₂ ekvivalent tonnides
Euroopa Ühendus		17 704 036 546
Austria	343 473 407	309 126 066
Belgia	679 368 682	611 431 814
Taani	273 827 177	246 444 459
Soome	355 480 975	319 932 878
Prantsusmaa	2 819 626 640	2 537 663 976
Saksamaa	4 868 520 955	4 381 668 860
Kreeka	694 087 947	624 679 152
Iirimaa	315 158 338	283 642 504
Itaalia	2 428 495 710	2 185 646 139
Luksemburg	45 677 304	41 109 574
Madalmaad	1 008 565 720	907 709 148
Portugal	386 956 503	348 260 853
Hispaania	1 663 967 412	1 497 570 671
Rootsi	375 864 317	338 277 885
Ühendkuningriik	3 412 080 630	3 070 872 567

Tabel 4. Kyoto protokollis artiklis 3 sätestatud kohustusi täitvate uute liikmesriikide kohustusperioodi reservid

Liikmesriik	Kohustusperioodi reserv CO₂ ekvivalent tonnides	Reservi arvutamise meetod
Tšehhi Vabariik	735 719 710	5x 2003. aasta kogus
Eesti	106 806 120	5x 2004. aasta kogus
Ungari	419 762 705	5x 2004. aasta kogus
Läti	53 730 643	5x 2004. aasta kogus
Leedu	105 251 557	5x 2004. aasta kogus
Poola	1 942 365 000	5x 2004. aasta kogus
Slovakkia	255 230 824	5x 2004. aasta kogus
Sloveenia	83 641 463	90% lubatud kogusest

b) Puuvõrade liituse, pindala ja puu kõrguse minimaalväärtused Kyoto protokollis artikli 3 lõigetega 3 ja 4 ette nähtud aruande koostamiseks

Kyoto protokollis artikli 3 lõikega 3 ette nähtud metsastamise, taasmetsastamise ja metsatustamisega seotud tegevusi käsitleva aruande koostamiseks on liikmesriigid kehtestanud metsa määratlemiseks kasutatavad väärtuslaved. Kuna EÜ liidab liikmesriikide andmed, kehtestasid liikmesriigid puuvõrade liituse, pindala ja puu kõrguse minimaalväärtuste määramisel kohaldatavad väärtuslaved vastavalt

FAO-le esitatud aruandes kasutatud metsa määratlusele. Tabelis 5 on märgitud liikmesriikide aruannetes esitatud väärtuslaved, mis lihtsustavad lubatud koguse arvutamist. Tabelis 6 on esitatud sama teave uute liikmesriikide kohta.

Tabel 5. EL 15 liikmesriigi poolt metsa määratlemiseks kohaldatavad väärtuslaved artikli 3 lõikega 3 ette nähtud aruande koostamiseks

Liikmesriik	Puuvõra liituse minimaalväärtus (%)	Puu miinimumkõrgus (m)	Metsamaa miinimumpindala (ha)
Austria	30%	2	0,05
Belgia	20%	5	0,5
Taani	10%	5	0,5
Soome	10%	5	0,5
Prantsusmaa	10%	5	0,5
Saksamaa	10%	5	0,1
Kreeka	andmed puuduvad	andmed puuduvad	andmed puuduvad
Iirimaa	20%	5	0,1
Itaalia	10%	5	0,5
Luksemburg	10%	5	0,5
Madalmaad	20%	5	0,5
Portugal	10%	5	1
Hispaania	20%	3	1
Rootsi	10%	5	0,5
Ühendkuningriik	20%	2	0,1

Table 6. Uute liikmesriikide poolt metsa määratlemiseks kohaldatavad väärtuslaved artikli 3 lõikega 3 ette nähtud aruande koostamiseks

Liikmesriik	Puuvõra liituse minimaalväärtus (%)	Puu miinimumkõrgus (m)	Metsamaa miinimumpindala (ha)
Tšehhi Vabariik	30%	2	0,05
Eesti	30%	1,3	0,5
Ungari	30%	5	0,5
Läti	20%	5	0,1
Leedu	10%	5	0,1
Poola	10%	2	0,1
Slovakkia	20%	5	0,3
Sloveenia	30%	2	0,05

c) Artikli 3 lõikes 4 sätestatud tegevused, mida tuleb kasutada koguste arvutamisel esimesel kohustusperioodil

Kyoto protokollis artikli 3 lõikega 4 nähakse ette osaline võimalus valida esimese kohustusperioodi heitkoguste ja neeldajates seotud heitkoguste arvestamisel metsamajanduse, põllumajanduse ja karjakasvatuse ning vegetatsiooni taastamisega seotud tegevusi. Liikmesriigid esitasid valitud tegevused Kyoto protokollis alusel koostatud riiklikes aruannetes. EÜ inventuuriaruanne ning lubatud koguste arvutused põhinevad EL 15 liikmesriigi valitud tegevustel. Tabelis 7 on märgitud EL 15 liikmesriigi poolt artikli 3 lõike 4 alusel valitud tegevused, mis lihtsustavad lubatud koguse arvutamist. Tabelis 8 on esitatud uute liikmesriikide poolt artikli 3 lõike 4 alusel valitud tegevused.

Tabel 7. EL 15 valitud tegevused vastavalt artikli 3 lõikele 4

Liikmesriik	Metsamajandus	Põllumajandus	Karjakasvatus
Austria	-	-	-
Belgia	-	-	-
Taani	X	X	X
Soome	otsus puudub	otsus puudub	otsus puudub
Prantsusmaa	X	-	-
Saksamaa	otsus puudub	otsus puudub	otsus puudub
Kreeka	otsus puudub	otsus puudub	otsus puudub
Iirimaa	-	-	-
Itaalia	X	-	-
Luksemburg	-	-	-
Madalmaad	-	-	-
Portugal	X	X	X
Hispaania	X	X	-
Rootsi	X	-	-
Ühendkuningriik	X	-	-

Tabel 8. Uute liikmesriikide valitud tegevused vastavalt artikli 3 lõikele 4

Liikmesriik	Metsamajandus	Põllumajandus	Karjakasvatus
Tšehhi	X	-	-
Eesti	-	-	-
Ungari	X	-	-
Läti	-	-	-
Leedu	X	-	-
Poola	X	otsus puudub	otsus puudub
Slovakkia	-	-	-
Sloveenia	X	-	-

d) Iga artikli 3 lõigetes 3 ja 4 nimetatud tegevuse tõttu tekkinud heitkoguste aruannete esitamise sagedus

Liikmesriigid määravad lubatud koguste aruannete esitamise lihtsustamiseks oma vastavates aruannetes artikli 3 lõigetes 3 ja 4 nimetatud tegevuste tõttu tekkinud ja neeldajates seotud heitkoguste aruannete esitamise sageduse. Tabelites 9 ja 10 on esitatud liikmesriikide määratud sagedused.

Tabel 9. EL 15 poolt määratud aruannete esitamise sagedus

Liikmesriik	Iga-aastane aruanne artikli 3 lõigetes 3 ja 4 nimetatud tegevuste kohta	Esimese kohustusperioodi lõpus esitatav aruanne
Austria		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Belgia		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Taani	X	
Soome		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus, artikli 3 lõikes 4 nimetatud tegevuste kohta ei ole otsust tehtud
Prantsusmaa	X	
Saksamaa	otsus puudub	otsus puudub
Kreeka	otsus puudub	otsus puudub
Iirimaa		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Itaalia		iga artikli 3 lõikes 3 ja 4 nimetatud tegevus
Luksemburg		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Madalmaad		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Portugal		iga artikli 3 lõigetes 3 ja 4 nimetatud tegevus
Hispaania		iga artikli 3 lõigetes 3 ja 4 nimetatud tegevus
Rootsi		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel
Ühendkuningriik		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel

Tabel 10. Uute liikmesriikide poolt määratud aruannete esitamise sagedus

Liikmesriik	Iga-aastane aruanne	Esimese kohustusperioodi lõpus esitatav aruanne
Tšehhi Vabariik		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel
Eesti		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Ungari	iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel	
Läti		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Leedu		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel
Poola		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel
Slovakkia		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus
Sloveenia		iga artikli 3 lõikes 3 nimetatud tegevus ning metsamajandus artikli 3 lõike 4 alusel

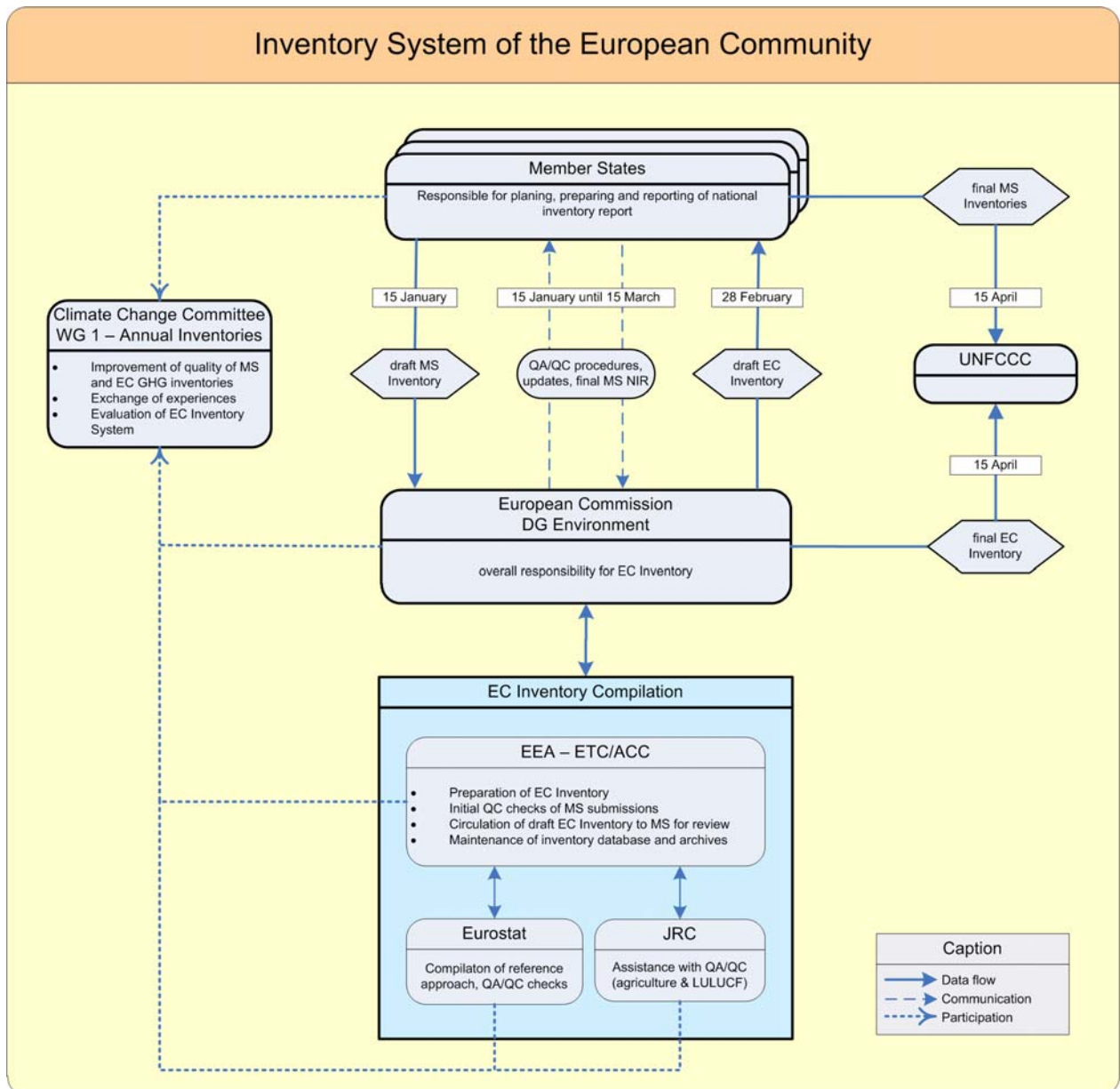
Iga artikli 3 lõikes 3 ja kui valitud, siis lõikes 4 nimetatud tegevuse puhul mõõdab iga liikmesriik kasvuhoonegaaside heitkogused ja neeldajates seotud heitkogused, väljastades neeldumisühikuid või tühistades Kyoto protokollis ühikuid kõnealustest tegevustest tulenevate registreeritud heitkoguste ja neeldajates seotud heitkoguste ning aruande esitamise eeskirjade alusel. EÜ ei väljasta ega tühista artikli 3 lõikes 3 ja 4 nimetatud tegevustest tulenevatel registreeritud heitkogustel ja neeldajates seotud heitkogustel põhinevaid ühikuid. EÜ koostab liikmesriikide kumulatiivsete arvestuslike koguste koondaruande kohustusperioodi lõpus, mis näitab kumulatiivseid lisandumisi liikmesriikide lubatud kogustele või neist mahaarvamisi kohustusperioodi lõpus.

e) Vastavalt Kyoto protokollis artikli 5 lõikele 1 loodud riikliku süsteemi kirjeldus, mis on esitatud vastavalt artikliga 7 ette nähtud informatsiooni ettevalmistamise juhendile

EÜ inventuuriaruannete esitamise süsteemi eesmärk on tagada liikmesriikide ja ühenduse aruannete täpsus, võrreldavus, kooskõla, terviklikkus, läbipaistvus ja õigeaegsus vastavalt UNFCCC iga-aastaste inventuuriaruannete esitamise juhendile.

Joonisel 1 on esitatud EÜ inventuuriaruannete esitamise süsteem. Euroopa Komisjoni peadirektoraat (keskkonna peadirektoraat) vastutab EÜ inventuuriaruannete koostamise eest, samal ajal kui iga liikmesriigi ülesanne on koostada EÜ inventuuriaruande aluseks olev riiklik inventuuriaruanne. Inventuuriaruande koostamisel aitavad keskkonna peadirektoraati Euroopa Keskkonnaagentuur ja selle Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus ning Eurostat ja Teadusuuringute Ühiskeskus.

Joonis 1. EÜ inventuuriaruannete esitamise süsteem

Joonise tõlge:

Inventory System of the European Community - Euroopa Ühenduse inventuuriaruannete esitamise süsteem

Member States - liikmesriigid

Responsible for planning, preparing and reporting of national inventory report - riiklike inventuuriaruannete kavandamine, koostamine ja esitamine

Final MS Inventories - liikmesriikide lõplikud inventuuriaruanded

15 January - 15. jaanuar

15 January until 15 March - 15. jaanurist kuni 15. märtsini

28 February - 28. veebruar

15 April - 15. aprill

Climate Change Committee WG 1 – Annual Inventories - kliimamuutuste komitee 1. iga-aastaste inventuuriaruannete töörühm

Improvement of quality of MS and EC GHG inventories - liikmesriikide ja EÜ kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuuriaruannete kvaliteedi parandamine

Exchange of experiences - kogemuste jagamine

Evaluation of EC Inventory System - EÜ inventuuriaruannete esitamise süsteemi hindamine

Draft MS Inventory - liikmesriikide inventuuriaruande eelnõu

QA/QC procedures, updates, final MS NIR - kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetlused, ajakohastatud andmed, liikmesriikide lõplik inventuuriaruanne

Draft EC Inventory EÜ inventuuriaruande eelnõu

UNFCCC - UNFCCC

15 April - 15. aprill

European Commission DG Environment - Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraat

Overall responsibility for EC Inventory - üldvastutaja EÜ inventuuriaruande eest

Final EC Inventory - EÜ lõplik inventuuriaruanne

EC Inventory Compilation - EÜ inventuuriaruande koostamine

EEA – ETC/ACC – Euroopa Keskkonnaagentuur – Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus

Preparation of EC Inventory - EÜ inventuuriaruande koostamine

Initial QC checks of MS submissions - liikmesriikide esitatud aruannete kvaliteedi esialgne kontroll

Circulation of draft EC Inventory to MS for review - EÜ esialgse inventuuriaruande edastamine liikmesriikidele ülevaatamiseks

Maintenance of inventory database and archives - vastava andmebaasi ja arhiivi haldamine

Eurostat - Eurostat

Compilation of reference approach, QA/QC checks - standardlähenedamise määramine, kvaliteedi tagamine ja kontroll

JRC - Teadusuuringute Ühiskeskus

Assistance with QA/QC (agriculture & LULUCF) - abistamine kvaliteedi tagamise ja kontrolliga seotud tegevustes (põllumajandus ja LULUCF)

Caption - selgitav tekst

Data flow - andmete liikumine

Communication - teabevahetus

Participation - osalemine

Euroopa Komisjon, keskkonna peadirektoraat

Keskkonna peadirektoraat vastutab koostöös liikmesriikidega ühenduse inventuuriaruannete eest. Liikmesriigid peavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele 280/2004/EC⁴ esitama oma inventuuriaruanded Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadile, kes omakorda esitab ühenduse inventuuriaruande UNFCCC sekretariaadile.

- Komisjoni abistab otsuse 280/2004/EÜ artikli 9 alusel loodud kliimamuutuste komitee. Komitee moodustatakse liikmesriikide esindajatest ning seda juhatab komisjoni esindaja. Kliimamuutuste komitee raames loodud 1. iga-aastaste inventuuriaruannete töögrupp on korriline üksus teabe vahetamiseks Euroopa Komisjoni (keskkonna peadirektoraat, Eurostat, Teadusuuringute Ühiskeskus), Euroopa Keskkonnaagentuuri (Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus) ja liikmesriikide vahel.

Euroopa Keskkonnaagentuur

Euroopa Keskkonnaagentuur abistab keskkonna peadirektoraati Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskuse tegevuse kaudu. Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus toetab Euroopa Keskkonnaagentuuri järgmistest tegevustest:

- liikmesriikide esitatud andmete esialgse kontrolli ettevalmistamine koostöös Eurostatiga ja Teadusuuringute Ühiskeskusega kuni 28. veebruarini ning esialgse kontrolli tulemuste levitamine (seisukorra aruanded, aruanded vastavuse ja täitmise kohta);
- konsulteerimine liikmesriikidega andmete ja muu esitatud teabe täpsustamiseks;
- liikmesriikide esitatud andmete põhjal ühenduse inventuuriaruande eelnõu koostamine ja levitamine ning inventuuriaruande esitamine 28. veebruariks;
- lõpliku EÜ inventuuriaruande koostamine ja esitamine 15. aprilliks (komisjon esitab aruande UNFCCC sekretariaadile);
- liikmesriikide abistamine kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuuriaruannete koostamisel varustades neid vajaliku tarkvaraga;
- vastava andmekogu ja arhiivi haldamine;
- EÜ inventuuriaruande kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetluste rakendamine vastavalt ühenduse kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmis kirjeldatule;

Euroopa Keskkonnaagentuuri ja Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskuse konkreetsed tegevused on esitatud iga-aastases tegevuskavas. Euroopa Keskkonnaagentuuri ja Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskust abistab ülesannete täitmisel Euroopa keskkonnateabe ja -vaatlusvõrk (Eionet), mille moodustavad Euroopa Keskkonnaagentuur kui keskne asutus (teda toetavad Euroopa teemakeskused), ning Euroopa Keskkonnaagentuuri liikmesmaade riiklikud asutused, kes esitavad ja/või analüüsivad riiklikku keskkonnateavet (vt <http://eionet.eea.eu.int/>). Liikmesriike julgustatakse kasutama Eioneti keskandmebaasi, et teha seeläbi kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta esitatud andmed kättesaadavaks Euroopa Komisjonile ja Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskusele (vt <http://cdr.eionet.eu.int/>).

⁴ Otsus 280/2004/EÜ, 11. veebruar 2004, ühenduse kasvuhoonegaaside heitmete järelevalve ja Kyoto protokolliga rakendamise süsteemi kohta.

Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus

Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus asutati 2001. aasta märtsis selle Hollandis asuva juhtorganisatsiooni Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) ja Euroopa Keskkonnaagentuuri vahel sõlmitud lepinguga. Ajakohastatud raamleping hakkab kehtima 2007. aasta 1. jaanuarist ning on jõus neli aastat, s.t kuni aastani 2010. Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus hõlmab kaheksa Euroopa riigi 11 organisatsiooni ja asutust. Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskuse konkreetsed tegevused on esitatud iga-aastases tegevuskavas.

Eurostat

Eurostat abistab keskkonna peadirektoraati ja teeb koostööd Euroopa Keskkonnaagentuuriga kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmis kirjeldatud tegevuste elluviimisel, keskendudes tegevusandmete, eriti energiaandmete kvaliteedile. Eurostati konkreetsed tegevused on esitatud iga-aastases tegevuskavas.

Teadusuuringute Ühiskeskus

Teadusuuringute Ühiskeskus abistab keskkonna peadirektoraati ja teeb Euroopa Keskkonnaagentuuriga EÜ inventuuriaruannete kvaliteedi tagamise ja kontrolli alast koostööd, keskendudes maakasutusele, maakasutuses ja metsanduses toimuvatele muutustele (LULUCF) ning põllumajandusele. Teadusuuringute Ühiskeskus teeb tihedat koostööd liikmesriikidega ja teadusringkondadega. Keskuse konkreetsed tegevused on esitatud iga-aastases tegevuskavas.

Liikmesriigid

EÜ inventuuriaruanne põhineb liikmesriikide esitatud aruannetel. Kõik ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogused kokku peaksid täpselt vastama liikmesriikide esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste summale. Liikmesriigid vastutavad tegevusandmete, heitekoefitsientide ning muude riiklike aruannete koostamisel kasutatud parameetrite eest ning valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma (IPCC) juhendite, kõnealuse eksperdirühma hea tava juhendite ning LULUFCi jaoks koostatud valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma hea tava juhendite meetodika nõuetekohase kohaldamise eest. Liikmesriigid vastutavad ka oma inventuuriaruannete kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmide loomise eest.

EÜ inventuuriaruande koostamise õiguslik alus on otsus 280/2004/EÜ.

Otsuse 280/2004/EÜ kohaselt peab iga liikmesriik sisse seadma oma riikliku süsteemi. Otsuses 280/2004/EÜ sätestatud nõudeid liikmesriikide aruandluse kohta on täiendatud komisjoni otsusega 2005/166/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 280/2004/EÜ (ühenduse kasvuhoonegaaside heitmete järelevalve ja Kyoto protokollide rakendamise süsteemi kohta) rakenduseeskirjad⁵.

Iga-aastased toimingud

Ühenduse inventuuriaruannete iga-aastase koostamise protsess koosneb järgmistest põhiosadest: liikmesriigid esitavad kasvuhoonegaaside heitkoguste aastase inventuuriaruande iga aasta 15. jaanuariks Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadile. Seejärel kontrollivad Euroopa õhu- ja kliimamuutuste teemakeskus, Eurostat ja Teadusuuringute Ühiskeskus inventuuriaruannete andmeid ja esitavad esialgse kontrolli tulemused 28. veebruariks. Samal kuupäeval saadetakse esialgne EÜ kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuuriaruanne liikmesriikidele märkuste tegemiseks. Liikmesriigid kontrollivad aruandes kasutatud riiklike andmeid ja teavet ning vajaduse korral saadavad

⁵ ELT L 55, 1.3.2005, lk. 57.

ajakohastatud andmed ja märkused 15. märtsiks. Kirjeldatud protseduur tagab, et EÜ kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuuriaruanne esitatakse UNFCCC sekretariaadile õigel ajal ning et EÜ poolt UNFCCC sekretariaadile esitatud aruanne on kooskõlas liikmesriikide poolt UNFCCC sekretariaadile esitatud aruannetega.

EÜ inventuuriaruande kvaliteedi tagamine ja kontroll

Euroopa Komisjon (keskkonna peadirektoraat) vastutab EÜ kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuuriaruande kvaliteedi tagamise ja kontrolliga seotud tegevuste kooskõlastamise eest, et tagada kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmi rakendamine ja kava edasiarendamine. Euroopa Keskkonnaagentuur vastutab EÜ inventuuriaruande kvaliteedi tagamise ja kontrolliga seotud menetluste iga-aastase rakendamise eest.

Kuna ühenduse inventuuriaruanne põhineb liikmesriikide iga-aastastel inventuuriaruannetel, sõltub selle kvaliteet liikmesriikide aruannete kvaliteedist, liikmesriikide kvaliteedi tagamise ja kontrolli meetoditest ning EÜ inventuuriaruande koostamisprotsessi kvaliteedist. Liikmesriigid ning ka EÜ tervikuna rakendavad praegu kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetlusi, et täita valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma hea tava juhendit.

Ühendus töötas välja kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmi, mis kirjeldab kvaliteedieesmärgi ja inventuuriandmete kvaliteedi tagamise ja kontrolli kava, sealhulgas kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetlustega seotud vastutust ja ajakava. Ühenduse kõnealune programm vaadatakse läbi igal aastal ning vajaduse korral seda muudetakse või ajakohastatakse.

EÜ kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmi üldised eesmärgid on:

- tagada, et EÜ inventuuriaruannetes esitatud andmed kasvuhoonegaaside heitkoguste ja neeldajates seotud heitkoguste kohta vastaksid liikmesriikide inventuuriaruannetes esitatud andmete summale;
- kehtestada EÜ tasandil sobivad kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetlused, et täita UNFCCC ja Kyoto protokollide nõudeid;
- aidata kaasa liikmesriikide inventuuriaruannete kvaliteedi parandamisele;
- abistada liikmesriike riiklike kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmide elluviimisel.

Et tagada ühenduse inventuuriaruannete vastavus UNFCCC aruannete esitamise läbipaistvuse, terviklikkuse, vastavuse, võrreldavuse, täpsuse ja õigeaegsuse põhimõtetele on seatud teatavad lisaeesmärgid.

Peale selle töötati välja kvaliteedi tagamise ja kontrolli kava. Kõnealusel kavas on loetletud enne inventuuriaruande koostamist ja selle ajal tehtavad kvaliteedi kontrollimise menetlused. Kava sisaldab ka kvaliteedi tagamise korda, dokumenteerimise ja arhiveerimise korda, kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetluste ajakava ning inventuuriaruannete parandamise kavaga seotud sätteid.

Kvaliteeti kontrollitakse mitmel EÜ inventuuriaruande koostamise etapil. Esiteks kontrollitakse liikmesriikide andmete asjakohasust ja terviklikkust, et neid oleks võimalik ühenduse tasandil läbipaistval viisil koguda. Teiseks kontrollitakse, et ühenduse tasandil oleks andmed kogutud nõuetekohaselt, et tagada vastavus üldistele aruandlusnõuetele. Kolmandaks kontrollitakse andmete arhiveerimist ja dokumenteerimist, et saavutada mitmeid teisi andmete kvaliteediga seotud eesmärgi.

EÜ kvaliteedi tagamise ja kontrolli programmi alusel koostati kvaliteedijuhtimise käsiraamat, mis sisaldab kõiki kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetluste üksikasju (eelkõige kontrollnimekirju ja näidiseid). EÜ kvaliteedijuhtimise käsiraamat on koostatud kvaliteedijuhtimise süsteemi kolme peamise toimingu põhjal (juhtimine, inventuuriaruande koostamine ja tugitoimingud).

Kvaliteedijuhtimise käsiraamatu keskmel on inventuuriaruande koostamise ajal tehtavad kontrollid. Kvaliteedikontrolle tehakse kolmel tasandil: a) liikmesriikide esitatud andmete kvaliteedi kontroll, b) EÜ inventuuriaruande nõuetekohase koostamise kontroll, c) EÜ inventuuriaruande kvaliteedi kontroll.

f) Riikliku registri kirjeldus, mille kohta esitatakse aruanne vastavalt Kyoto protokolliga artikliga 7 ette nähtud teabe ettevalmistamise juhendile

EÜ riikliku registri kirjelduse esitamisel lähtutakse Kyoto protokolliga alusel vastu võetud otsuse 15/CMP.1 II osas (lisateabe esitamine artikli 7 lõike 1 alusel, Euroopa riiklikud registrid) sätestatud juhendist. EÜ registrit haldab keskkonna peadirektoraat ning praegu ei kasutata seda ühegi teise osalise registriga ühises süsteemis. EÜ registri toimimiseks kasutatav tarkvara on välja töötatud, et oleks võimalik kaubelda heitkogustega vastavalt ELi heitkogustega kauplemise süsteemile ja Kyoto protokollile. Nii ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kui ka Kyoto protokolliga nõutakse, et osaliste registrid vastaksid Kyoto protokolliga jaoks täpsustatud ÜRO andmevahetusstandarditele.

EÜ registri ja ÜRO sõltumatu tehingute registri vahelised võimalikud erinevused viiakse miinimumini ELi heitkogustega kauplemise süsteemi registrite süsteemi väljatöötamiseks kasutatavate meetodite abil. Kasutusele on võetud ka hulk turvameetmeid, et vältida registri omavolilist kasutamist ning vähendada talitlushäireid nii palju kui võimalik. Üldsusele võimaldatakse juurdepääs EÜ registri asjakohasele teabele kooskõlas rahvusvahelise ja EÜ õigusega ning Kyoto protokolliga nõuetega.